

OKRUŽNI SUD U BANJALUCI

BROJ: 11 0 U 033560 23 U

Dana, 08.09.2023. godine

Okružni sud u Banjoj Luci po sudiji Stamenić Darku kao sudiji pojedincu, uz sudjelovanje Radanović Vesne kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Udruženja građana "Borba protiv korupcije BiH" Transparency International Bosne i Hercegovine, Banjaluka, ulica Krfska broj 64E (u daljem tekstu: tužilac), radi poništenja rješenja broj: 1293/22 od 31.12.2022. godine, d.o.o. „Gas Res“ Banjaluka, ulica Veselina Masleše 20 (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu odobravanja pristupa informacijama, donio je dana 08.09.2023. godine, sljedeću:

P R E S U D U

Tužba se uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se tužena da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 200,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema presude.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim aktom, odobrava se tužiocu pristup informacijama o: a) sastavu upravljačkih tijela – direktor (ime i prezime, iznos osnovne plate), članovi Nadzornog odbora (ime i prezime sa iznosima naknada za članove); b) broj zaposlenih kod tuženog po bilo kojem osnovu; v) finansijskim izveštajima sa pripadajućim aneksima za 2021. godinu.

Blagovremeno podnesenom tužbom tužilac pobija doneseni akt zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i nepravilne primjene materijalnog prava, kako to proizlazi iz navoda tužbe. U tužbi ističe da je osporenim aktom odbijen zahtjev za pristup traženim informacijama, iako u dispozitivu osporenog akta stoji kako mu se odobrava pristup traženim informacijama. Ističe da se u obrazloženju osporenog akta navodi kako je pristup moguć samo lično, u sjedištu tuženog, i to svaki radni dan u toku radnog vremena uz prethodnu najavu dolaska, čime je smatra praktički slobodan pristup traženim informacijama, odbijen, tako da je tuženi prekršio odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama, naročito član 14. stav 2. tog zakona. Smatra da zakon propisuje da podnosilac zahtjeva odlučuje na način pristupa informacijama, odnosno da li želi pristupiti lično ili da mu se umnože i dostave informacije o njegovom trošku, što znači da navedeno ne određuje javni organ. Ističe da je u zahtjevu jasno naveo da želi da mu se traže informacije dostave na adresu Mula Mustafe Bašeskije br. 9, u Sarajevu ili putem e-pošte, u skladu sa navedenom zakonskom odredbom. Smatra da tuženi ne može određivati podnosiocu, koji je spreman platiti sve troškove, kao i troškove dostave i umnožavanja, način na koji će mu se dostaviti tražene informacije i to pravdati na način kako je učinjeno u obrazloženju osporenog akta. U vezi s slobodom pristupa informacijama, ukazuje na član 1, 2, 4. do 9. Zakona o slobodi pristupa informacijama, te osporava razloge zbog kojih tuženi tražene informacije ne želi dostaviti putem e-mail adrese, koji po tuženom ne predstavlja dovoljno zaštićen način prenosa podataka i dokumentacije, iako je to uobičajen način poslovne komunikacije u 21. vijeku. Ovim mu se pokušava otežati pristup informacijama, te je evidentno nepoštivanje zakonom propisane procedure iz člana 1, 2, 4. i naročito 14. Zakona o slobodi pristupa informacijama. S tim u vezi, ukazuje na stav izražen u presudi Suda BiH broj: C1 3 U 016730 14 U od 01.07.2015. godine, kao i presudu Vrhovnog suda RS broj: 11 0 U 020677 18 U od 20.05.2020. godine. Zaključuje da je tuženi

postupio suprotno odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama i time pogrešno primijenio materijalno pravo, uz zahtjev da mu se omogući slobodan pristup informacijama u cijelosti, na način da mu se dostave na poštansku ili e-adresu, u skladu sa zakonom. Predlaže da sud uvaži tužbu i poništi osporeni akt, uz naknadu troškova upravnog spora.

Tuženi je na zahtjev suda dostavio spis predmetne upravne stvari i odgovor na tužbu, u kojem navodi da je tužba bespredmetna, a navodi tužbe paušalni, netačni i proturječni sami sebi. Naime, tvrdnja tužioca da mu je odbijen zahtjev za dostavljanje traženih informacija, nije tačna, jer mu je omogućen pristup traženim informacijama, kako to proizlazi iz dispozitiva osporenog akta, pri čemu su u obrazloženju istog jasno identifikovani dokumenti koji sadrže informacije koje traži. Naime, u skladu sa zakonom je obaviješten da može pristupiti informacijama svakog radnog dana, tokom radnog vremena tuženog i tom prilikom preuzeti fotokopije navedenih prethodno identifikovanih, dokumenata. Isto tako je obavezan u skladu sa zakonom, kao i uputstvom o troškovima umnožavanja materijala, da snosi troškove fotokopiranja - umnožavanja tražene dokumentacije. Ukazuje da je tužilac kontradiktoran, jer prvo navodi da mu je zahtjev odbijen, a onda iznosi tvrdnju da mu je omogućen pristup svakog radnog dana, tokom radnog vremena, uz prethodnu najavu, pri čemu je sporan samo način dostavljanja traženih informacija, jer želi da mu se informacije dostave isključivo putem pošte ili e-pošte. Činjenica je da je tužilac obaviješten da može pristupiti traženim informacijama lično u sjedištu tuženog, čime je postupljeno u skladu sa Zakona o slobodi pristupa informacijama. Dakle, tuženi se rukovodio članom 2. navedenog zakona, iz razloga što je sjedište tužioca na adresi Krfska 64 E, Banjaluka, a što je u blizini sjedišta tuženog, ulica Veselina Masleše 20, u Banjaluci, tako da bi lično preuzimanje dokumentacije u sjedištu tuženog predstavljalo najefikasniji oblik dostave i prouzrokovao najniže troškove, a time dalo najveći stepen sigurnosti da se sva dokumentacija uruči tužiocu, čime bi se izbjegli dodatni ili dopunjeni zahtjevi. Stoga bi dostavljanje putem pošte na adresu u Sarajevu trajalo znatno duže i prouzrokovalo dodatne troškove. Smatra da je neosnovano pozivanje tužioca na član 14. stav 2. zakona, jer se dostava kopija traženih informacija može izvršiti samo u slučaju kada se radi od manje od 10 strana štampanog materijala, dok se u konkretnom slučaju radi o sadržini od 30 strana štampanog materijala. Zaključuje da je nejasno zašto tužilac pobija osporeni akt, jer mu je omogućen pristup traženim informacijama, te smatra da se radi o zloupotrebi prava na sudsku zaštitu, odnosno prava na podnošenje tužbe. Predlaže da se tužba odbije ili odbaci.

Razmotrivši tužbu i osporeni akt po odredbama člana 30. Zakona o upravnim sporovima (Službeni glasnik RS broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), zatim odgovor na tužbu, kao i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka u spisu predmeta proizilazi da se tužilac dana 05.05.2022. godine, obratio sa zahtjevom za pristup informacijama, broj: 02-135-JP-123, tražeći dostavu informacija, prednje pobjiže opisanih. Kako tuženi nije odlučio o navedenom zahtjevu, tužilac je urgirao donošenje odluke, a zatim izjavio žalbu zbog ćutanja uprave, uz upozorenje da će zbog toga pokrenuti upravni spor, u smislu člana 17. ZUS, nakon čega je tuženi donio osporeni akt prethodno navedene sadržine. U obrazloženju osporenog akta se navodi da i bez zahtjeva za pristup informacijama svako lice, pa i tužilac, ima pravo slobodnog pristupa informacijama, pa se time imenovanom i odobrava pristup traženim informacijama, na način da istima, odnosno navedenoj dokumentaciji, može pristupiti lično, u sjedištu tuženog, na adresi Veselina Masleše 20, u Banjaluci, svakog radnog dana, u toku radnog vremena. S tim u vezi, ukazuje se na član 14. Zakona o slobodi pristupa informacijama, na osnovu kojeg je predmetnom zahtjevu udovoljeno, uz napomenu da su podaci iz Registra finansijskog izvještaja, javni i dostupni, a iste vodi i objavljuje APIF. Ukazuje se da je dostavljanje traženih informacija u sjedištu tuženog, opravdano, te predstavlja najefikasniji i najjednostavniji oblik dostave, ali i najsigurniji, pa kao takav opravdan, za razliku od zahtjev

podnosioca da mu se tražena dokumentacija dostavi poštom na adresu sjedišta ili putem e-mail adrese. Omogućavanje ličnog pristupa informacijama u prostorijama – sjedištu „Gas Res“ Banjaluka, u skladu je sa članom 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama, jer se radi o najjednostavnijem, te najbezbjednijem načinu dostavljanja traženih informacija, zbog čega je i odlučeno kao u izreci osporenog akta.

Osporeni akt je nezakonit.

Cilj Zakona o slobodi pristupa informacijama (Službeni glasnik RS broj: 20/01, u daljem tekstu: ZOSPI), kako je to propisano članom 1. tog zakona je da se ustanovi da informacije pod kontrolom javnog organa predstavljaju dobro od vrijednosti i da javni pristup tim informacijama promoviše veću transparentnost i odgovornost tih javnih organa, te da su te informacije neophodne za demokratski proces (stav 1), a i da se ustanovi da svako lice ima pravo pristupa tim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa javnim interesom, a takođe da javni organi imaju odgovarajuću obavezu da objave informacije (stav 2).

Također, članom 14. stav 2. ZOSPI, propisano je da ako se odobri pristup informaciji, bilo djelimičnoj ili cijeloj informaciji, nadležni javni organ dopisom o tome obavještava podnosioca zahtjeva (iako bi pravilnije bilo da se to učini rješenjem, kako to i propisuje ZOUP i kako je to u konkretnom slučaju i učinjeno donošenjem osporenog akta), kojim se podnosilac zahtjeva obavještava o: a) mogućnosti ličnog pristupa informacijama u prostorijama nadležnog javnog organa, i b) mogućnosti umnožavanja, procijenjenim troškovima umnožavanja, te da se umnožavanje podnosiocu zahtjeva obezbjeđuje nakon izvršene uplate, s tim da kada je umnožavanje informacije veoma složeno ili dugotrajno, umnožavanje se obezbjeđuje podnosiocu zahtjeva u vrijeme koje je prihvatljivo i za podnosioca zahtjeva i za nadležan javni organ; i/ili prilaže kopija tražene informacije kada se ona obezbjeđuje besplatno u smislu člana 16. ZOSPI-a.

Nesporno je tuženi udovoljio zahtjevu tužioca za pristup informacijama (iako tuženi tvrdi suprotno), navodeći u osporenom aktu da iz objektivnih razloga nije u mogućnosti da tražene informacije dostavi elektronskim putem, jer smatra da dostavljanje na takav način ne bi predstavljalo dovoljno zaštićen vid prenosa podataka i dokumentacije, ukazujući pri tome na mogućnost da tužilac lično pristupi tim informacijama u prostorijama tuženog, što je najefikasniji i najjednostavniji oblik dostave, sa najnižim troškovima dostavljanja i najvećim stepenom sigurnosti, čime je kako ističe postupljeno u skladu sa članom 2. ZOSPI.

S druge strane, tužilac navodi da je u zahtjevu jasno naveo da želi da mu se traže informacije dostave na adresu Mula Mustafe Bašeskije br. 9, u Sarajevu ili putem e-pošte, u skladu sa članom 14. stav 2. ZOSPI, te da tuženi ne može određivati podnosiocu, koji je spreman platiti sve troškove, kao i troškove dostave i umnožavanja, način na koji će mu dostaviti tražene informacije, i to pravdati na način kako je učinjeno u obrazloženju osporenog akta, pa je smatra evidentno nepoštivanje zakonom propisane procedure iz člana 1, 2., 4. i naročito 14. ZOSPI.

Znači, bez osnova je navod tužbe da tuženi nije udovoljio zahtjevu tužioca za pristup traženim informacijama, obzirom da tako nešto ne proizilazi iz dispozitiva osporenog akta.

Međutim, osnovan je prigovor tužioca da pristup traženim informacijama nije omogućen na način kako je to naveo u zahtjevu, odnosno u skladu sa članom 14. stav 2. ZOSPI.

Tužilac je u zahtjevu za pristup informacijama broj: 02-135-JP-123 od 05.05.2022. godine, u predzadnjem pasus jasno naveo da mu se tražene informacije dostave na adresu Mula Mustafe Bašeskije 9/1, Sarajevo ili na označenu e-mail adresu (elektronskim putem).

Dakle, tužilac se jasno opredijelio da mu se dostavljanje traženih informacija izvrši na adresu Mule Mustafe Bašeskije 9/1, Sarajevo ili elektronskim putem (e-mail adresa), tako da je dužnost tuženog bila da mu u tom smislu i udovolji, odnosno da ga obavijesti o mogućnosti umnožavanja, o procijenjenim troškovima umnožavanja, i da mu nakon uplate troškova

obezbjedi dostavljanje na način kako je to zahtjevom traženo, i to: poštom na adresu Mule Mustafe Bašeskije 9/1, Sarajevo, kako to propisuje član 14. stav 2. tačka b) ZOSPI, ukoliko smatra da dostavljanje tražene informacije elektronskim putem ne bi predstavljalo dovoljno zaštićen vid prenosa podataka i dokumentacije.

Stoga, uslovljavanje tužioca o preuzimanju tražene dokumentacije, isključivo u prostorijama tuženog, kako je to tuženi učinio osporenim aktom, suprotno je odredbama člana 14. stav 2. tačka b) ZOSPI, u vezi sa članom 2. istog zakona, na šta pravilno ukazuje tužilac, zbog čega je ovu tužbu valjalo uvažiti i osporeni akt poništiti, na osnovu ovlaštenja iz člana 31. stav 1. i 2. ZUS.

U smislu člana 50. ZUS, tuženi je u obavezi da odmah, a najkasnije u roku od 30 dana od prijema ove presude, donese novi upravni akt u ukazanom dijelu, uvažavajući pravno shvatanje ovog suda i primjedbe suda u pogledu postupka.

Odluka o troškovima spora koje je sud dosudio tužiocu temelji na odredbi člana 5. i 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima (Službeni glasnik Republike Srpske broj: 63/11), a u vezi s članom 386. stav 1, 387. i 396. stav 1, stav 2. i stav 3. Zakona o parničnom postupku (Službeni glasnik RS broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), s obzirom da je tužilac u tužbi postavio opredjeljen zahtjev za naknadu troškova upravnog spora, koji troškovi se odnose na taksu na tužbu i taksu na presudu u iznosu od po 100,00 KM, tj; ukupno 200,00 KM, radi čega je i odlučeno kao u izreci presude, shodno Zakonu o sudskim taksama (Službeni glasnik RS broj: 73/08 i 49/09).

ZAPISNIČAR
Radanović Vesna

SUDIJ/
Stamenić